

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 340.

Tolvte Session.

80de Møde.

Mandagen den 14de Januar Kl. 7 Aften.

(Fortf.)

Fischer (fortf.): Nu vil jeg spørge, har man da ved den Bane, der er vedtaget ved 2den Behandling, en lettere Affætning for Producter fra disse Egne — det er som sagt de Egne, der ligge midt ud for Banen, og om hvilke der fornemmelig vil være Spørgsmaal — nei, paa ingen Maade; thi ville de Herrer eftersee, hvor langt de faae til et Udfibningssted, ville de finde, at det bliver 8 til 10 Mil; men nu veed jo Enhver, at det ogsaa koster Noget at kjøre med Jernbanen, og ligeledes veed jo Enhver, at naar man har 1 $\frac{1}{2}$ til 2 Mil at kjøre paa en Vogn, saa kan man gjøre det billigere, end naar man kjører 8 til 10 Mil paa Jernbanen; man vil altsaa ved den nu vedtagne Bane paa ingen Maade staffe den Lettelse i Affætningen, som man ved at foreslaae denne Bane oprindelig gik ud fra, og derfor troer jeg det er det Rigtigste at ændre det Vedtagne.

Dernæst siger den samme ærede Rigsdagsmand: Den Vel, jeg nu har foreslaaet, er tillige den billigste; og saa ofte der bliver Spørgsmaal om andre Veie, siger han: De ere for dyre, dem kunne vi ikke indlade os paa. Det er paa en vis Maade ogsaa ganske rigtig, hvad den ærede Rigsdagsmand i den Henseende siger; thi gaar man billigere, bliver det dyrere, og gaar man fra Horsens over i Gudenaabalen, saa vil det ogsaa koste mere; vil man

stille Regnestykket saaledes, at man siger: hvormeget vil den Bane koste i Anlægs-capital, og berefter Berettig den hele Udgift, saa er Regningen rigtig; men jeg troer, at den ærede Rigsdagsmand, som ellers regner saa godt, vil give mig Ret i, at der ogsaa er andre Momenter, der her maae komme i Betragtning. Det Spørgsmaal, hvor dyr den jyske Jernbane vil være, er paa ingen Maade afgjort derved, at man udregner, hvormeget den vil koste at anlægge; thi den ærede Rigsdagsmand veed jo, at den skal drives, om den skal blive nyttig, og at der til at drive den omtrent vil fordres ligesaameget i Indtægt, som der vil fordres til at forrente Anlægget med 4 pCt. Lad os antage, at det vil være muligt — jeg siger strax, at det ikke er muligt — men lad os anstille det Tankeexperiment, at det er muligt at anlægge en Jernbane i Sylland saaledes, at den ikke blot kunde dække Driftsomkostningerne, men at den tillige kunde forrente Anlægs-capitalen med 4 pCt., hvad vilde da vel den Bane koste? Slet intet; vi vilde have den gratis; da bortfaldt aldeles Spørgsmaalet om, hvor stor Anlægs-capitalen var. Kunde man anlægge den samme Bane billigere, vilde den forrente sig bedre, naturligviis. Men har man Valget mellem to Baner — saameget troer jeg, at de Herrer ville indrømme — hvoraf der er Udsigt til, at den ene vil forrente sig ulige bedre end den anden, saa kan man ikke afgjøre Spørgsmaalet om, hvor dyr Banen er, alene ved at udregne, hvor meget den koster i Anlæg, men der maa tillige tages Hensyn til, hvilke Udsigter der er til, at Banen vil forrente sig og strax, thi det er Noget, hvorpaa det væsentlig kommer an,